

Tokarczyk, Regina

Posiedzenie Zespołu Historii Geodezji

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 22/2, 400-401

1977

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

okres 191 — 1975 (dla potrzeb Sejmowej Komisji Nauki i Postępu Technicznego).

W przewodzie habilitacyjnym dra W. Rolbieckiego powołano na recenzenta prof. J. Malarczyka (na miejsce prof. J. Tazbira, który zrzekł się tej funkcji).

Na wniosek komisji (powołanej na poprzednim posiedzeniu Rady) otwarto przewod habilitacyjny dra B. Jaczewskiego, powołując na recenzentów: prof. T. Jędruszczyka, doc. S. Mauersberga, prof. M. Wojciechowskiego.

JS.

POSIEDZENIE PRACOWNI HISTORII NAUK ŚCISŁYCH

W dniu 29 grudnia 1976 r. odbyło się pod przewodnictwem prof. Jerzego Dobrzyckiego posiedzenie, na którym dr Stefan Zamecki wygłosił referat pt. *O badaniach Wojciecha Świętosławskiego nad roztworami*. W referacie omówiony został dorobek prof. W. Świętosławskiego w zakresie ebuliometrii i azeotropii. Treść tego referatu pokrywała się częściowo z tekstem artykułu dr S. Zameckiego przygotowanego do jednego z najbliższych numerów radzieckiego periodyku „Woprosy Istorii Jestiestwoznaniija i Tiechniki”.

W dyskusji omawiano poszczególne aspekty działalności naukowej i pedagogicznej prof. W. Świętosławskiego, zwracając przy tym uwagę na: szczególną troskę uczonego, aby wiązać badania laboratoryjne w chemii z zapotrzebowaniami ze strony przemysłu; postawę patriotyczną; pojmowanie obowiązków wobec studiującej młodzieży i współpracowników; osiągnięcia o randze światowej w zakresie badań w azeotropii. Wysłunęto też pod adresem referenta postulat uwzględnienia w dalszych badaniach nad polską szkołą fizyko-chemiczną prof. W. Świętosławskiego również osiągnięć teoretycznych zmarłego w latach 60-tych prof. W. Malesińskiego oraz innych uczniów prof. W. Świętosławskiego.

Omawiane zebranie wykazało, jak potrzebne są dalsze kontakty historyków nauki z reprezentantami nauk szczegółowych, którzy wzięli żywy udział w dyskusji. Współpraca tego rodzaju potrzebna jest zwłaszcza w zakresie badań nad historią chemii, która w dalszym ciągu znajduje się w Polsce w stanie regresu.

Stefan Zamecki

ZEBRANIA ZESPOŁU HISTORII NAUKI XIX WIEKU

W dniach 3 i 17 grudnia 1976 r. oraz 21 stycznia 1977 r. odbyły się posiedzenia Zespołu Historii Nauki XIX wieku, pod przewodnictwem prof. J. Grabskiego. Tematami posiedzeń były: 1) działalność naukowa i organizacyjna Młchała Bobrzyńskiego (dr A. Skrzypek), 2) znaczenie naukowe i społeczne Konkursu Historycznego im. J. U. Niemcewicza (prof. A. Grabski), 3) filozoficzne problemy chemii XIX stulecia we współczesnej literaturze radzieckiej (dr S. Zamecki).

J.S.

POSIEDZENIE ZESPOŁU HISTORII GEODEZJI

Na zebraniu Zespołu Historii Geodezji — Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych, które odbyło się 1 lipca 1976 r. w Krakowie pod przewodnictwem prof. M. Odlanickiego-Poczobutta, przedyskutowano program katalogu map i planów

kopalni w Wieliczce, Bochni i innych miejscowościach oraz omówiono zasady publikowania wyników tej inwentaryzacji. W trakcie posiedzenia ustalono schemat opisu inwentaryzacyjnego map i planów oraz metodę prowadzenia szczegółowych badań naukowych nad mapami i planami.

Muzeum Żup Krakowskich ma w swoim posiadaniu ok. 2000 map i planów związanych z historią Wieliczki, Bochni i okolic. Z jego bogatego materiału kartograficznego korzysta wielu historyków, socjologów, językoznawców i geodetów. Aby ułatwić prace nad tymi zbiorami, należy każdą mapę zaopatrzyć w kartę inwentaryzacyjną, informującą w sposób jak najbardziej wyczerpujący, a zarazem zwięzły o danym planie lub mapie. W toku dyskusji wysunięto propozycję, aby zarówno karty inwentaryzacyjne, jak i szczegółowe opracowania map sporządzić według tego samego schematu. Różniłyby się one tylko ilością informacji. Schemat ten przygotowali pracownicy Muzeum Żup Krakowskich, opierając się na znanym schemacie, który wcześniej opracowali prof. M. Odlanicki-Poczobutt i doc. M. Milewski¹.

Wyniki szczegółowych prac nad wybranymi mapami i planami postanowiono wydać w formie katalogu. Będzie on obejmował jedynie mapy i plany kopalniane. Muzeum Żup Krakowskich ma również zamiar sporządzić indeks autorów, miejscowości, nazw wyrobisk i rysowników map i planów.

Regina Tokarczyk

WSPÓLPRACA POLSKO-RADZIECKA W ZAKRESIE HISTORII NAUK TECHNICZNYCH

W ramach problemu: Historia polsko-radzieckich związków naukowych (w zakresie historii przyrodoznawstwa i techniki) podjęty został przez Zakład Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN oraz Instytut Historii Przyrodoznawstwa i Techniki Akademii Nauk ZSRR wspólny temat: Teoretyczne problemy rozwoju nauk technicznych. Ze względu na współczesne aspekty tematu we współpracy tej ze strony polskiej uczestniczy również Komitet Naukoznawstwa PAN.

Efektem tej współpracy będzie przygotowanie wydawnictwa zbiorowego poświęconego — zgodnie z ustaleniami grupy polskiej na zebraniu w dniu 20 listopada 1976 r. — następującym zagadnieniom. 1) Podstawowe pojęcia historii nauk technicznych. Rozprawę na ten temat przygotowuje na styczeń 1977 r. prof. E. Olszewski. Dyskusja nad podstawowymi pojęciami historii nauk technicznych będzie przedmiotem pierwszego wspólnego zebrania z Komitetem Naukoznawstwa, a następnie z grupą radziecką. 2) Zasady klasyfikacji nauk technicznych. Niezależnie od planowanej w Zakładzie Historii Nauki, Oświaty i Techniki rozprawy o technice w dawnych systemach klasyfikacji nauk (obcych i polskich), naukoznawcy (m.in. doc. B. Walentynowicz) podejmą problem klasyfikacji techniki nowszej i współczesnej. 3) Główne etapy rozwoju nauk technicznych. Analizy głównych etapów rozwoju techniki polskiej dokona mgr B. Orłowski.

Wymagać to będzie porównań z rozwojem techniki światowej.

Józef Babicz

¹ Projekt schematu dla opracowań planów historycznych „Przegląd Geodezyjny” 5 (58).